

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2008-4-236 (Devralma)
Karar Sayısı : **08-61/992-384**
Karar Tarihi : 30.10.2008

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

10 **Başkan** : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler : Tuncay SONGÖR, Süreyya ÇAKIN, Mehmet Akif ERSİN,
Dr. Mustafa ATEŞ, İsmail Hakkı KARAKELLE

B. RAPORTÖRLER : Orçun SENYÜCEL, Selvi KOCABAY

**C. BİLDİRİMDE
BULUNAN**

20 : - Mitsubishi Corporation
- Mitsubishi UFJ Lease & Finance Company Limited
Temsilcisi: Av. Tolga KARATAŞ
Lamartine Cd. No: 10 34437 Taksim/İstanbul
- Beleggingsmaatschappij Ardelisa N.V.
Temsilcisi: Av. Hakan YAZICI
Levent Mh. Sümbül Sk. No:1 34340 İstanbul

D. TARAFLAR

30 : - Mitsubishi Corporation
3-1, Marunouchi 2-chome, Chiyoda-ku, Tokyo,
100-8086 JAPONYA
- Mitsubishi UFJ Lease & Finance Company Limited
5-1, Marunouchi 1-chome, Chiyoda-ku, Tokyo,
100-6525 JAPONYA
- Beleggingsmaatschappij Ardelisa N.V.
Berg Arrat 1, Curaçao, HOLLANDA ANTİLLERİ

E. DOSYA KONUSU: Mitsubishi Corporation ve Mitsubishi UFJ Lease & Finance Company Limited (Mitsubishi UFJ)'in, International Automotive Holding BV (IAH)'nin sermayesinin %45'ini temsil eden hisselerini Beleggingsmaatschappij Ardelisa N.V. (Ardelisa)'den devralması işlemine izin verilmesi talebi.

40 **F. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına 7.10.2008 tarih ve 6548 sayı ile giren bildirim üzerine, 4054 sayılı "Rekabetin Korunması Hakkında Kanun"un 7. maddesi ile 1997/1 sayılı "Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ"in ilgili hükümleri uyarınca düzenlenen 21.10.2008 tarih ve 2008-4-236/Öİ-08-OS sayılı Devralma Ön İnceleme Raporu

aynı tarih ve REK.0.08.00.00-120/311 sayılı Başkanlık Önergesi ile 08-61 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

50 **G. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ:** İlgili Rapor'da, bildiri yapılan devralma işleminin 1997/1 sayılı Tebliğ kapsamında Rekabet Kurulu'nun iznine tabi olduğu; devir sonucunda ilgili pazarda hakim durum yaratılması veya mevcut bir hakim durumun güçlendirilmesi, böylece rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmayacağı, bu çerçevede işleme izin verilmesi gerektiği, görüşü ifade edilmiştir.

H. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

H.1. İlgili Pazar

H.1.1. İlgili Ürün Pazarı

60 Dosya kapsamında ilgili ürün pazarı, devralınan teşebbüsün Türkiye'de sahip olduğu şirket olan Ekim Turizm'in faaliyet alanı göz önüne alınarak, "operasyonel araç kiralama hizmetleri" pazarı olarak belirlenmiştir.

H.1.2. İlgili Coğrafi Pazar

Operasyonel araç kiralama hizmetlerinin ülke çapında sunulabilir nitelikte olması ve ilgili ürünler açısından rekabetin ülke çapında homojen dağıldığının aksine göstergeler bulunmaması dikkate alınarak, ilgili coğrafi pazar "Türkiye" olarak tespit edilmiştir.

70 H.2. Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme

H.2.1. İşlemin Niteliği

80 Bildirime konu işlem, Rafan Holding BV, Pearl Fleet Holding BV, Advent ve International Finance Corporation (IFC)'nin ortak kontrolünde bulunan IAH'nin, sermayesinin %45'ini temsil eden 14.266 adet hissenin Mitsubishi Corporation ve Mitsubishi UFJ tarafından 22.8.2008 tarihinde imzalanan "Hisse Satın Alım Sözleşmesi" ile Ardelisa'dan devralınmasına ilişkindir. Devralma işlemi ile devralan taraflardan Mitsubishi Corporation'ın IAH'nin sermayesinin %25'ine tekabül eden 7.925 adet hisseyi, Mitsubishi UFJ'nin ise geriye kalan %20'lik bölümü temsil eden 6.341 adet hisseyi satın alması öngörülmüştür. Devralma işlemi sonunda devralan taraflar, IAH'nin %99,99 oranında hissesine sahip olduğu ve devralma işleminde "hedef şirket" konumunda olan ETAŞ Otomotiv Turizm Ticaret ve Sanayi A.Ş. (ETAŞ Otomotiv) ve Ekim Turizm Ticaret ve Sanayi A.Ş. (Ekim Turizm)'yi taraflar arasında imzalanacak "Hissedarlar Sözleşmesi" ile yönetecek ve kontrol edeceklerdir. ETAŞ Otomotiv, Ekim Turizm'in %99 oranında hissesine sahip olup, anılan şirketin kontrolü dışında herhangi bir faaliyeti bulunmamaktadır.

90 Dosya mevcudu bilgilere göre, taraflar arasında gerçekleştirilecek devralma işleminin iki aşamalı bir işlem olması öngörülmüştür. İlk aşamada, IAH'nin %45 oranında hissesi mevcut ortaklarca Ardelisa'ya devredilecektir. İşleminin ikinci aşaması ise Ardelisa'nın %45 oranındaki hisseyi Mitsubishi Corporation ve Mitsubishi UFC'ye devretmesine ilişkindir. İşlem sonunda devre konu şirkette Rafan %51, Mitsubishi Corporation ve Mitsubishi UFC %45 ve IFC %4 hisseye sahip olacaklardır.

100 Bildirim formunda, ilk devir işleminin hukuki akıbetinin ikinci devir işleminin gerçekleşmesine bağlandığı, ikinci devir işleminin gerçekleşmemesi durumunun ilk devir işleminin muteberliğini devre dışı bırakacak bozucu yenilik doğuran bir şart niteliğinde olduğu belirtilmektedir. Bu nedenle, ilk devir işlemi ikinci devir işleminin öncesinde gerçekleşen bir işlem olarak değil, bildirim konu işlemin ilk parçası olarak değerlendirilmiştir.

22.8.2008 tarihinde IAH'nin yeni hissedarları arasında bir "Hissedarlar Sözleşmesi" imzalanmıştır. Söz konusu Sözleşme'de IAH'nin yönetim kurulunun 5 üyeden oluştuğu belirtilmektedir. Üyelerin belirlenmesine ilişkin ise aşağıda aktarılan yöntemin uygulanacağı ifade edilmektedir:

- a) Mitsubishi Corporation, Mitsubishi UFJ veya Rafan iştirakleriyle birlikte IAH'nin hisselerinin %50'sinden fazlasına sahipse 3 üye bu hissedar tarafından aday gösterilecek, buna ek olarak, hisselerin en az %10'una sahip olan hissedarlardan her biri 1'er üye aday gösterecektir.
- 110 b) Mitsubishi Corporation, Mitsubishi UFJ veya Rafan'ın hiçbiri iştirakleriyle birlikte IAH'nin hisselerinin %50'sinden fazlasını elinde bulundurmuyorsa; iştirakleriyle birlikte hisselerin en az %26'sına sahip olan hissedarların her biri 2'şer aday gösterecek, iştirakleriyle birlikte hisselerin en az %10'una sahip olan hissedarların her biri 1'er aday gösterecektir.
- c) Bu iki durum sonucunda aday gösterilen üye sayısı atanacak olan 5 üyeden az ise, birer üye aday gösterme hakkına sahip olmayan tüm hissedarlar arasında, seçim yoluyla belirlenmek üzere üye sayısı toplam 5 üyeye tamamlanacak biçimde ek aday gösterilecektir. Söz konusu seçim, hisse başına tek bir oy esası üzerinden yürütülecektir.

120 Devralınan şirkette %4 oranında hisseye sahip olan IFC, yönetim kurulunun tüm toplantılarına oy kullanma hakkına sahip olmaksızın katılacak ve bir gözlemci atama hakkına sahip olacaktır.

Hissedarlar Sözleşmesi'ne göre yönetim kurulunun en az 4 üye ile toplanması ve toplantıda hazır bulunan üyelerin çoğunluğunun lehte oylarıyla karar alınması öngörülmüştür. Buna ek olarak, söz konusu Sözleşme'de "önemli kararlar" olarak belirtilen ve tüm üyelerin katılımını gerektiren ve tüm üyelerin oybirliği ile alınan kararların bazıları aşağıda belirtilmektedir:

- Yıllık planın ya da orta vadeli iş planının onaylanması,
- Şirketteki hisselerin devralınması veya satılması,

08-61/992-384

- 130 - Üst düzey yönetimin atanması veya görevinden alınması veya yönetim kurulunda boş üyeliğin olması durumunda geçici üyelerin atanması,
- Görev ve sorumlulukların tahsisi ve üyeler arasında tali komitelerin oluşturulması,
- Herhangi bir hisse opsiyon programının onaylanması,
- Herhangi bir ortak girişime veya ortaklığa girilmesi veya hissedarlar sözleşmesine veya ortak girişim sözleşmesine onay verilmesi,
- İşin olağan akışı haricinde bir garanti veya teminatın düzenlenmesi,
- Muhasebe ilkelerindeki değişiklik,
- Herhangi bir hissedarla veya bir iştirakiyle sözleşme veya anlaşmanın onaylanması veya aynı anlaşma veya sözleşmenin tadil edilmesi.
- 140 Genel kurula ilişkin olarak ise Hissedarlar Sözleşmesi'nde genel kurul toplantısında her bir hissedarın hisse sayısına eşit sayıda oy kullanma hakkına sahip olacağı belirtilmekte, aşağıda bir kısmı aktarılan kararların genel kurul toplantısında azınlık hissedarlarının onayı olmaksızın alınamayacağı ifade edilmektedir:
- Şirketin işinin değiştirilmesi veya başka bir iş yürütülmesi,
- Şirketin veya bağlı kuruluşunun esas sözleşmesinin tadili,
- Herhangi bir bağlı kuruluşun kurulması, bir şirkette hisse edinilmesi veya herhangi bir ortaklık veya bağlı kuruluşa iştirak edilmesi veya iştirakin feshedilmesi,
- 150 - Şirketin birleşmesi, ayrılması, konsolide olması, tasfiyesi veya feshi yönünde bir karar,
- Yönetici müdürler kurulunun üye sayısının tespit edilmesi, üyelerin görevden alınması ve yerlerine üye atanması,
- Şirket karının dağıtımı veya herhangi bir temettü ödemesinin yapılması,
- Şirket ünvanının değiştirilmesi,
- Denetçilerin değiştirilmesi.
- Sözleşme'de ayrıca yukarıda belirtilen kararların alınmasında hisselerin en az %91'ini temsilen hissedarların lehte onayının gerekli olduğu belirtilmektedir.
- 160 Yukarıdaki bilgilerin ışığında, devralma işlemi sonunda IAH'nin ve bağlı kuruluşlarının Rafan, Mitsubishi Corporation ve Mitsubishi UFJ'nin ortak kontrolünde olacağı anlaşılmıştır.

H.2.2. 1997/1 Sayılı Tebliğ Kapsamında Değerlendirme

1997/1 sayılı Tebliğ'in "Birleşme ve Devralma Sayılan Haller" başlıklı 2. maddesinin (b) bendine göre, "*herhangi bir teşebbüsün ya da kişinin diğer bir teşebbüsün malvarlığını ya da ortaklık paylarının tümünü veya bir kısmını ya da kendisine yönetimde hak sahibi olma yetkisi veren araçları devralması veya*

kontrol etmesi" 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi çerçevesinde teşebbüsler arası birleşme ve devralma olarak kabul edilmektedir.

170 Bildirim konusu işlem, İAH'nin kontrol yapısında değişikliğe neden olacağından 1997/1 sayılı Tebliğ'in 2. maddesi anlamında bir devralma işlemidir.

Öte yandan, anılan Tebliğ'in 1998/2 sayılı Tebliğ ile değişik 4. maddesinde yer alan, *"...birleşme veya devralmayı gerçekleştiren teşebbüslerin ülkenin tamamında veya bir bölümünde ilgili ürün piyasasında, toplam pazar paylarının, piyasanın %25'ini aşması halinde veya bu oranı aşmasa bile toplam cirolarının yirmibeş trilyon Türk Lirası'nı aşması halinde Rekabet Kurulundan izin almaları zorunludur."* hükmü ile izne tabi birleşme ve devralmalara pazar payı ve ciro eşiği getirilmiştir.

180 Devre konu Ekim Turizm'in 2007 yılı cirosu yaklaşık (.....) YTL. olarak gerçekleşmiş olduğundan, -diğer verilere bakılmaksızın- anılan işlemin Kurul'un iznine tabi olduğu anlaşılmıştır.

Bununla birlikte, devralanlar Mitsubishi Corporation ve Mitsubishi UFJ'nin ilgili pazarda faaliyetinin bulunmaması nedeniyle, devir işlemi sonucunda pazarın yapısı değişmeyeceğinden, Kanun'un 7. maddesi anlamında bir hakim durum yaratılması veya mevcut bir hakim durumun güçlendirilmesinin söz konusu olmayacağı kanaatine varılmıştır.

H.2.3. Bildirime Konu Anlaşmada Yer Alan Rekabet Yasakları Açısından Değerlendirme

190 Hissedarlar Sözleşmesi'nin "Rekabet Yasağı Taahhütleri" başlıklı 16.1. maddesinde, ETAŞ Otomotiv ve Ekim Turizm'in yönetim kurulu başkanı Ali Vural AK'a, sahip olduğu iştiraklerine ve Rafan'a iki yıllık rekabet yasağı ve işi bırakmayı teşvik etmeme hükümlülüğü getirilmiştir.

Birleşme ve devralma işlemlerine ilişkin bir rekabet kısıtlamasının yan sınırlama olarak kabul edilmesi ve bu çerçevede işlemle birlikte değerlendirilmesi için söz konusu yasağın "yoğunlaşma ile doğrudan ilgili ve gerekli olma", "sadece taraflar açısından kısıtlayıcı olma" ve "orantılılık" kriterlerini sağlaması gerekmektedir.

200 Yukarıda yer verilen yükümlülükler söz konusu kriterleri taşıdığından, yan sınırlama olarak değerlendirilmeleri gerektiği kanaatine varılmıştır.

I. SONUÇ

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre; bildirim konusu işlemin 4054 sayılı "Rekabetin Korunması Hakkında Kanun"un 7. maddesi ve bu maddeye dayanılarak çıkarılan 1997/1 sayılı "Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ" kapsamında izne tabi olduğuna; işlem sonucunda aynı Kanun maddesinde belirtilen nitelikte hakim durum yaratılmasının veya mevcut hakim durumun güçlendirilmesinin ve böylece ilgili pazarda rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu

08-61/992-384

210 olmadığına, bu nedenle bildirim konusu işleme izin verilmesine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.